

**Basics of Veda Swaras
and Vedic Recital-04**

Avagraha

Contents

1	Veda Basics – Avagraha	6
1.1	Introduction:.....	6
2	Avagraha Rules	8
2.1	Avagraha from Visarga Sandhi Rule for Visarga with ‘a’ sound	8
2.1.1	Visarga Vowel sound is ‘a’(அ, அ, ஐ) representing ‘s’ (ஸ், ஸ், ள்)	
	and the following letter is ‘a’(அ, அ, ஐ) :.....	9
2.1.2	Exceptions to 2.1.1 Rule as an Option.....	13
2.2	Avagraha from Vowel Sandhi.....	15
2.3	Vowel Sandhi- When Letter ‘a’ (அ, அ, ஐ) follows the	
	sound ‘aa’ (ஆ, ஆ, ஐ).....	15
2.3.1	Exceptions when ‘a’ does not become an avagraha when it	
	follows the sound ‘aa’:	18
2.4	Vowel Sandhi-Basic Rule when letter ‘aa’ (ஆ, ஆ, ஐ)	
	follows the sound ‘aa’(ஆ, ஆ, ஐ).....	22
2.5	Vowel Sandhi - When letter ‘a’ (அ, அ, ஐ) follows	
	Sound ‘ae’ (ஏ, ஏ ன்).....	25
2.6	Swaram change for Dheerga Swaritam.....	29
2.7	Rules from PS for Avagraha application(Elision)	32
2.8	PS Rules for Exclusions(Exceptions)-Non Elision	41
2.9	Importance of Avagraha during recital:	64

2.10	Techniques to recite Avagraha	65
2.11	Variation in representation of Avagraha in Books.....	66

Notes:

1. We have started referring to Books like PrAtiSAkhyam, (English Translation and Comments by Mr. W.D Whitney), PANini's AshtAdhyAyl published by Sindhu Charan Bose (originally by Indian Press Benaras in 1891), translated in English by Shri Chandra Vasu.

2. We are also trying to understand the works of VyAsa SlkshA and PANini SlkshA with available English translation.

Our Articles will keep undergoing periodical changes with reference our learning and understanding. We request readers to check for new versions uploaded in the **www.vedavms.in** website.

We note that PrAtiSAkhyA in his work (period much earlier to PANini) has recorded the difference in application of grammar rules or different opinions of other Saints/Sages before or during his time. Some great Rishis whose rules or differing opinions quoted in Taittriya PrathiSAkhyA work are vAlmiki, ArtreyA, PauSkarasAdi, PIAkSi, KaundinyA, GautamA, SaityAyana, SamkRutya, UkhyA, KANDamAyanA, AgnivEShyA , PIAksAyanA, HaritA ,SANKhAyanA,MimAmSA and few other Rishis.

Abbreviations for reference will be used as below:

PrAtiSAkhyA -	PS
PANini's AshtAdhyAyl –	PA
VyAsa SlkshA –	VSI
PANini SlkshA -	PSI

Version Notes: Version 0.2 dated November 7,2017

In this version the Rules from PratiShakyam have been added (Section 2.7 and 2.8) and illustrative examples have been given for various rules. We have added some examples (Section 2.11) of how varied representation, of Avagraha, is followed across books.

1 Veda Basics – Avagraha

1.1 Introduction:

Avagraha is a symbol used in Veda representing the sound of 'a' and 'aa' where a Sandhi rule has been applied. The Avagraha symbol used for sound 'a' (अ, अ, ञा) = ऽ and for 'aa' (आ, आ, ञा) is ः.

अ) = ऽ and for 'aa' (आ, आ, ञा) is ः.

The Avagraha is not an Akshara but a symbol representing the sound.

The Avagrah ऽ has a maatra value of **half** and ः has a maatra value of **one**.

Avagraha does not acquire any swara during Veda recital.

When the vowel sound 'a' or 'aa' becomes avagraha the term used in English texts is 'elision'.

When an Avagraha comes during recital, it needs to be taken together with the previous padam/word and cannot be recited separately.

PS 11-19 states **“In the opinion of some (indicating Scholars/Rishis), it becomes half-similar with its predecessor”**

This article discusses some rules pertaining to Avagraha and how the Veda recital is handled.

Please note that in Poetry and Veda the usage of Avagraha is Optional, due to the sound, swaram applications and the need to stress certain words or padams effectively to convey either the meaning or sound vibrations. Rules have also been defined in classic text like PratiSAkhyam and Panini's AshtAdhyAyl.

These texts seem have taken the rules as per the practices adopted/followed in Vedic recitals in those times. A reader conversant with Slokas/Sahasranamams might have observed extensive usage of Avagraha in these.

Vishnu and Lalitha Sahasranamams have extensive examples of usage of Avagrahas. Readers are requested to observe/read and understand the same for enhancing their knowledge on this subject.

2 Avagraha Rules

Important Notes:

1. The examples, given in this Article, focus on the current Avagraha Rule that is being taken **to keep focus**.
2. The Rules for Avagraha is always incorporated and printed in books but readers must note that sometimes Avagraha may be omitted out due to the sounding of the letters/padam or the style of representation or differences in representing Avagraha.
3. Books follow different styles of marking Avagraha and a detailed explanation is given at the respective Section. We find that the varied schools have taken different approach to represent the sound.
4. PS 11-1 states that 'a' is elided when preceded by 'ae' or 'O' **sounds as a general rule and provides exceptions and definite inclusions**.
PA details the rules of Vriddhi, Guna Sandhis and rules of Avagraha are found as a part of Book 6 Chapter 1. It lays down various other rules in great details.

2.1 Avagraha from Visarga Sandhi Rule for Visarga with 'a' sound

This has been discussed in our Article on Visarga Sandhi rules and they are reproduced below again.

2.1.1 Visarga Vowel sound is 'a'(अ, अ, ञ) representing 's' (स्, ष, ण)

and the following letter is 'a'(अ, अ, ञ) :

Let us take Nama: + astute

नमः + अस्तुते = नमोऽस्तुते (from slokam)

The Visarga “namaha” has vowel sound ‘a’(अ, अ, ञ). The Visarga stands for ‘s’. (स्, ष, ण).

The first letter of the word/padam following visargam is also ‘a’ (अ, अ, ञ).

Rule: The Visarga letter gets converted to ‘O’ sound of that letter, that is म to मो

and the ‘a’ becomes the symbol ऽ (Avagraha) representing half ‘a’ (अ, अ, ञ)

sound which is blended with ‘O’. नमः has become नमो. The Sandhi has produced the word नमोऽस्तुते.

Rule in Vowel Sandhi is “ Letter with sound ‘O’ (ओ, औ, ऌ) remains

unchanged when followed by (अ, अ, ञ) but (अ, अ, ञ) changes to ऽ

(avagraha).

This is found in a number of places across various Vedic texts, Slokas etc.

This rule is already incorporated and printed in the Books.

Table of Examples:

Words/Padams before Sandhi	Word/Padam with Sandhi Rule
नमः असिमद्भ्यो நம: அஸிமத்₃ப்₄யோ നമഃ അസിമദ്ഭ്യോ	नमोऽसिमद्भ्यो நமோ-ஸிமத்₃ப்₄யோ നമോഽസിമദ്ഭ്യോ
नमः अस्यद्भ्यो நம: அஸ்யத்₃ப்₄யோ നമഃ അസ്യദ്ഭ്യോ	नमोऽस्यद्भ्यो நமோ-ஸ்யத்₃ப்₄யோ നമോഽസ്യദ്ഭ്യോ
नमः अपगुरमाणाय நம: அபகு₃ரமாணாய നമഃ അപഗുരമാണായ	नमोऽपगुरमाणाय நமோ-பகு₃ரமாணாய നമോഽപഗുരമാണായ
यः अस्मान् द्वेष्टि ய: அஸ்மாந் த்₃வேஷ்டி യഃ അസ്മാൻ ദ്വേഷ്ടി	॥ योऽस्मान् द्वेष्टि ॥ யோ-ஸஸ்மாந் த்₃வேஷ்டி ॥ യോഽസ്മാൻ ദ്വേഷ്ടി

यः अह-मस्मि ब्रह्माह-मस्मि यः अ॒ह-म॒स्मि॒ ब्र॒ह्मा॒ह-म॒स्मि॒ ய: அ॒ஹ-ம॒ஸ்மி॒ ப்₃ர॒ஹ்மாத்₃ஹ-ம॒ஸ்மி॒ ய: அ॒ஹ-ம॒ஸ்மி॒ ப்₃ர॒ஹ்மாத்₃ஹ-ம॒ஸ்மி॒	योऽह-मस्मि ब्रह्माह-मस्मि யோ:ஹ-ம॒ஸ்மி॒ யோ:ஹ-ம॒ஸ்மி॒ ப்₃ர॒ஹ்மாத்₃ஹ-ம॒ஸ்மி॒ யோ:ஹ-ம॒ஸ்மி॒ ப்₃ர॒ஹ்மாத்₃ஹ-ம॒ஸ்மி॒
सः अस्मितां ஸ்: அ॒ஸ்மி॒தாம் ஸ: அ॒ஸ்மி॒தாம் ஸ: அ॒ஸ்மி॒தாம்	सोऽस्मितां ஸோ:ஹ-ம॒ஸ்மி॒தாம் ஸோ:ஹ-ம॒ஸ்மி॒தாம்
वृक्षः अथ बिल्वः வ்ருக்ஷ: அத₂ பி₃ல்வ: வ்ருக்ஷ: அம் ஸிலவ: வ்ருக்ஷ: அம் ஸிலவ:	वृक्षोऽथ बिल्वः வ்ருக்ஷோ:த₂ பி₃ல்வ: வ்ருக்ஷோ:த₂ பி₃ல்வ: வ்ருக்ஷோ:த₂ பி₃ல்வ:
हेडः अव ஹேட: அவ ஹேட: அவ	हेडोऽव ஹேடோ:வ ஹேடோ:வ

वरुणः अधिराजः வருணः அதி₄ராஜः வரு₁ணः அயிராஜः	वरुणोऽधिराजः வரு₁ணோ₁அதி₄ராஜः வரு₁ணோ₁யிராஜः
पूर्वे विश्व सृजः अमृताः பூர்வே விஸ்வ ஸ்ருஜ₁: அம்₁ருதா₁: பூர்வே விஸ்வ ஸ்யஜ₁: அம₁ருதா₁:	पूर्वे विश्व सृजोऽमृताः பூர்வே விஸ்வ ஸ்ருஜோ₁- அம்₁ருதா₁: பூர்வே விஸ்வ ஸ்யஜோ₁ம₁ருதா₁:
ऋतवः अभवन् ருதவ₁: அப₄வன்ன் ஜ₁தவ₁: அ₁தவ₁ந்	ऋतवोऽभवन् ருத₁வோ₁அப₄வன்ன் ஜ₁த₁வோ₁அ₁த₁வ₁ந்
सहः अभवत् ஸஹ₁: அப₄வத் ஸஹ₁: அ₁த₁வ₁த்	सहोऽभवत् ஸஹோ₁-அப₄வத் ஸஹோ₁அ₁த₁வ₁த்

स य एषः अन्त-हृदय आकाशः स य ए॒षः॑ अ॒न्त॒-॒हृ॒द॒य॑ आ॒का॒शः॑ ஆகா॒ஸः स य ऋषः अन्त॑-हृ॒द॒य॑ आ॒का॒शः॑ ആകാ॒ശഃ	स य एषो॑न्त-हृदय आकाशः स य ए॒षो॑न्त॒-॒हृ॒द॒य॑ आ॒का॒शः॑ ஆகா॒ஸः स य ऋ॒षो॑न्त॒-॒हृ॒द॒य॑ आ॒का॒शः॑ ആകാ॒ശഃ

2.1.2 Exceptions to 2.1.1 Rule as an Option

There are exceptions observed, since “Use of Avagraha” is Optional as per PANini’s work. We find that the rule is not followed/optional due the specific sound effect, swaram of the letter. The following table gives such examples from well known mantras/suktams:

Words/Padams before Sandhi	Word/Padam with Sandhi Rule
स जा॒तः॑ अ॒त्य॒रि॒च्य॒त॑ स॒ जा॒तः॑ अ॒त्य॒रि॒च्य॒त॑ ஸ ஜா॒தः॑ அ॒த்ய॒ரி॒ச்ய॒த॑ ஸ ஜா॒தௌ॑ அ॒த்ய॒ரி॒ச்ய॒த॑ स॒ जा॒तः॑ अ॒त्य॒रि॒च्य॒त॑ स॒ जा॒तो॑ अ॒त्य॒रि॒च्य॒त॑ ஸ ஜா॒தோ॑ அ॒த்ய॒ரி॒ச்ய॒த॑ ஸ ஜா॒தோ॑ அ॒த்ய॒ரி॒ச்ய॒த॑	स जा॒तो॑ अ॒त्य॒रि॒च्य॒त॑ स॒ जा॒तो॑ अ॒त्य॒रि॒च्य॒त॑ ஸ ஜா॒தோ॑ அ॒த்ய॒ரி॒ச்ய॒த॑ ஸ ஜா॒தோ॑ அ॒த்ய॒ரி॒ச்ய॒த॑ स॒ जा॒तो॑ अ॒त्य॒रि॒च्य॒त॑ स॒ जा॒तो॑ अ॒त्य॒रि॒च्य॒त॑ ஸ ஜா॒தோ॑ அ॒த்ய॒ரி॒ச்ய॒த॑ ஸ ஜா॒தோ॑ அ॒த்ய॒ரி॒ச்ய॒த॑

आपः॑ अमी॒व चा॑तनीः ஆபः॑ அமீ॒வ சா॑தனீ: ആപഃ॑ അമീ॒വ ചാ॑തനീഃ	आपो॑ अमी॒व चा॑तनीः ஆபோ॑ அமீ॒வ சா॑தனீ: ആപോ॑ അമീ॒വ ചാ॑തനീഃ
ध्रु॒वासः॑ अस्य॑ की॒रयो॑ த்₄ரு॒வாஸः॑ அஸ்ய॑ கீ॒ரயோ॑ ധ്രു॒വാസഃ॑ അസ്യ॑ കീ॒രയോ॑	ध्रु॒वासो॑ अस्य॑ की॒रयो॑ த்₄ரு॒வாஸோ॑ அஸ்ய॑ கீ॒ரயோ॑ ധ്രു॒വാസോ॑ അസ്യ॑ കീ॒രയോ॑
नः॑ अभय॑ङ्कणो॒तु நः॑ அப₄யங் க்ருணோ॒து നഃ॑ അഭയ॑ കൃണോ॒തു	नो॑ अभय॑ङ्कणो॒तु நோ॑ அப₄யங் க்ருணோ॒து നോ॑ അഭയ॑ കൃണോ॒തു

क्षामदेवः अति க்ஷாமத்₃தே₃வः அதி க்ஷாம₃தே₃வஃ அ₃தி	क्षामदेवो अति க்ஷாமத்₃தே₃வோ அதி க்ஷாம₃தே₃வோ அ₃தி
पावमानीर्यः अद्ध्ययेति பாவமானீர்யः அத்₃த்₄யேதி பாவமானீர்யஃ அ₃த்₃த்₄யே₃தி	पावमानीर्यो अद्ध्ययेति பாவமானீர்யோ அத்₃த்₄யேதி பாவமானீர்யோ அ₃த்₃த்₄யே₃தி

2.2 Avagraha from Vowel Sandhi

Avagraha is also used when there is a Sandhi (combination) of a Vowel following sound of 'a' and 'aa'. The rules are explained in the following sections.

2.3 Vowel Sandhi- When Letter 'a' (अ, अ, आ) follows the sound

'aa' (आ, आ, आ)

Rule 1: When Letter 'a' (अ, अ, आ) follows the sound 'aa' (आ, आ, आ) ,

'a' that follows 'aa' is represented through an Avagraha.

Note: There is no visargam involved here

Example:

कर्त्ता + असि = कर्त्तासि ,

प्रतिष्ठा + असि = प्रतिष्ठासि,

கர்த்தா + அஸி = கர்த்தாஸி

ப்ரதிஷ்டா + அஸி = ப்ரதிஷ்டாஸி

கർത്തா + அஸி = கர்ത്തாஸி

ப்ரதிஷ்டா + அஸி = ப்ரதிஷ்டாஸி

The sound of both कर्त्ता and प्रतिष्ठा is 'aa' (आ, आ, आ)

it is followed by 'a' (अ, अ, आ) hence a Avagraha is formed after sound of the letter with 'aa'.

Effect on Maatra: 'a' has one maatra and 'aa' has two maatra value in terms of time. Due to the Sandhi, the rule results in a Maatra of 2.5. With Avagrah, the 'a' is truncated to 'ऽ' with only 0.5 maatra.

This helps correct extension of rendering Vedas or reading slokas with intended meaning and time scale.

Table of Examples

Basic Words/Padams before Sandhi	The Resultant Words/Padam after Sandhi
छाया अमृतं சா₂யா அம்ருதம் யஸ்ய¹ ஊயா அமூ₂தம்	छायाऽमृतं சா₂யா₁ம்ருதம் யஸ்ய¹ ஊயா₂மூ₂தம்
सुदिना-सा असदिष्टिः ஸு₂தி₃னா-ஸா அஸ₂தி₃ஷ்டி₁: ஸு₂பி₃நா-ஸா அஸ₂பி₃ஷ்டி₁:	सुदिना-साऽसदिष्टिः ஸு₂தி₃னா-ஸா₁ஸ₂தி₃ஷ்டி₁: ஸு₂பி₃நா-ஸா₁ஸ₂பி₃ஷ்டி₁:
सा अग्निना शान्ता ஸா அக்₃னி₁னா ஸா₂ந்தா ஸா அஹி₁நா₂ ஸா₂ந்தா	साऽग्निना शान्ता ஸா₁க்₃னி₁னா ஸா₂ந்தா ஸா₁ஹி₁நா₂ ஸா₂ந்தா

दौर्वरिणा-अन्तरिक्षं த₃யெளர் வரிணா-அந்தரிக்ஷம் வரிணா-அ₂ந்₂ரிக்ஷம்	दौर्वरिणा-ऽन्तरिक्षं த₃யெளர் வரிணா-ऽந்தரிக்ஷம் வரிணா-ऽ₂ந்₂ரிக்ஷம்
तनूरघोरा अपापकाशिनी த₂னூரகோ₄ரா அபாபகாஸினி த₂னூரகோ₄ரா அ₂பா₂பகாஸினி	तनूरघोरा ऽपापकाशिनी த₂னூரகோ₄ரா ऽபாபகாஸினி த₂னூரகோ₄ரா ऽ₂பா₂பகாஸினி
तया अस्मान् विश्वत தயா அ₂ஸ்₂மான் விஸ்வத தயா அ₂ஸ்₂மான் விஸ்வத	तयाऽस्मान् विश्वत தயா₂ऽஸ்₂மான் விஸ்வத தயா₂ऽ₂ஸ்₂மான் விஸ்வத

2.3.1 Exceptions when ‘a’ does not become an avagraha when it follows the sound ‘aa’:

This is due to the Swarm and sound effect that is desired by the Rishi who composed or propounded that Mantra. General observation is “Where two words

give distinct logical meanings which can flow smoothly as a sound with the respective swaram, they donot combine”

Some Examples from Standard Krishna Yajur Veda Suktams:

No Avagraham is used.

तस्मा॑ अ॒रङ्ग॑माम॒वा

தஸ்மா॑ அ॒ரங்க॑ மாமவோ

തസ്മാ॑ അ॒രങ്ഗ॑മാമവോ

भक्ष॑या॒ अ॒न्तरि॑क्षे

பக்ஷம்॑ யா॒ அ॒ந்தரி॑க்ஷே

ഭക്ഷം॑ യാ॒ അ॒ന്തരി॑ക്ഷേ

उप॒मा॑ अ॒स्य॑ वि॒ष्टाः

உப॒மா॑ அ॒ஸ்ய॑ வி॒ஷ்டா

ഉപ॒മാ॑ അ॒സ്യ॑ വി॒ഷ്ടാഃ

प्रा॒स्मा॒ आ॒शा॑ अ॒शृ॒ण्वन्   ப்ராஸ்மா ஆ॒ஸா அ॒ஸஞ்ரு॒ண்வன்ன்   ப்ராஸ்தா ஆ॒ஸா அ॒ஸ்யு॒ஸாந்
न॑ ह्य॒स्या॒ अ॒पर॑च॒न   ந ஹ்ய॒ஸ்யா அ॒பரஞ்ச॒ன   ந ஹ்ய॒ஸ்யா அ॒பரஞ்ச॒ன
अ॒फ॒ला॒ अ॒पु॒ष्पा॒या॒श्च॑   அ॒ப₂லா அ॒புஷ்பா॒யாஸ்ச॑   யா அ॒ஹலா அ॒புஷ்பா॒யாஸ்ச॑
ओ॒ष॒धी॒र॒स्मा॒ अ॒रि॒ष्ट॑ ता॒तय॑   ஓஷதீ₄ரஸ்மா அ॒ரிஷ்ட॑ தாதயே

முஹஉர்தா: ப்ரேஷ்யா அப₄வன்ன்

முஹுர்தா: ப்ரேஷ்யா அப₄வன்ன்

2.4 Vowel Sandhi-Basic Rule when letter 'aa' (ஆ, ஆ, ஞ) follows

the sound 'aa'(ஆ, ஆ, ஞ)

Rule 1: When Letter 'a' ஆ, ஆ, ஞ follows the sound 'aa' ஆ, ஆ, ஞ ,

'aa' that follows 'aa' sound becomes or is represented through an

Avagraha as ஸ்.

Example:

புவனா + அவிவேச = புவனா ஸ்விவேச

புவனா + ஆவிவேச = புவனா ஸ்விவேச

புவனா + ஞவிவேச = புவனா ஸ்விவேச

நா has 'aa' ஆ, ஆ, ஞ vowel sound. This is followed by 'aa' (ஆ, ஆ, ஞ)

resulting in the Sandhi with avagraha.

Effect on Maatra: 'aa' has two maatra and 'aa' has two maatra value in terms of time. Due to the Sandhi, the rule results in a Maatra of 3.0. With Avagrah, the 'aa' is truncated to 'ऽ' with only 1 maatra.

Table of Examples

Basic Words/Padams before Sandhi	The Resultant Words/Padam after Sandhi
ब्रह्मा आ॒गत॑श्री॒ रु॒त॒त्व॒या॑ ॥ ப்₃ரஹ்மா-ஆ₃த-ஸ்ரீ₃ருத த்வயா ॥ ബ്രഹ്മാ ആ॑ഗത॒ശ്രീ रु॒त॒ त्वा॒या ॥	ब्रह्माऽ॒गत॑श्री॒ रु॒त॒त्व॒या॑ ॥ ப்₃ரஹ்மா-ऽ₃த-ஸ்ரீ₃ருத த்வயா ॥ ബ്രഹ്മാऽ॒ഗത॑ശ്രീ रु॒त॒ त्वा॒या ॥
सा आ॒दित्ये॑न ஸா ஆ₃தி₃த்யேன॑ ஸாந்தா ஸா ஆ॑ദിത്യേ॒ന ശാന്താ	साऽ॒दित्ये॑न ஸாऽ₃தி₃த்யேன॑ ஸாந்தா ஸாऽ॒ദിത്യേ॑ന ശാന്തா

वितस्तया आर्जीकीय விதஸ்தயா ஆர்ஜீகீயே वि॒त॒स्त॒या॒ आ॒र्जी॑की॒य	वितस्तया ऽर्जीकीय, விதஸ்தயா ஸர்ஜீகீயே वि॒त॒स्त॒या॒ ऽर्जी॑की॒य
दा॒ता प्र॒दा॒ता आ॒न॒न्दो॑ मो॒दः தா₃தா ப்ரதா₃தா ஆநன்தோ₃ मो॒दः दा॒ता प्र॒दा॒ता आ॒न॒न्दो॑ மோத₃: दा॒ता प्र॒दा॒ता आ॒न॒न्दो॑	दा॒ता प्र॒दा॒ता ऽन॒न्दो॑ मो॒दः தா₃தா ப்ரதா₃தா ஸநன்தோ₃ मो॒दः दा॒ता प्र॒दा॒ता ऽन॒न्दो॑ மோத₃: दा॒ता प्र॒दा॒ता ऽन॒न्दो॑
सैषा आ॒न॒न्द॒स्य॑ मी॒मा॒ꣳ சைஷா-ஆனந்த₃ஸ்ய மீமாꣳ सैषा आ॒न॒न्द॒स्य॑ मी॒मा॒ꣳ	सैषा ऽन॒न्द॒स्य॑ मी॒मा॒ꣳ சைஷா-ஸனந்த₃ஸ்ய மீமாꣳ सैषा ऽन॒न्द॒स्य॑ मी॒मा॒ꣳ

स एक इन्द्रस्या आ॒नन्दः ஸௌக இந்₃ரஸ்யா ஆ॒னந்த₃: ஸ ஷுக் ஹ்ருஸ்யா அ॒நந்₃:	स एक इन्द्रस्याऽनन्दः ஸ ஷுக் இந்₃ரஸ்யாऽனந்த₃: ஸ ஷுக் ஹ்ருஸ்யாऽநந்₃:
स्तेन॒त्वा आयु॒षा-आयु॑ष्मन्तं ஸ்தேன॒த்வா-ஆயு॑ஷா ஆயு॑ஷ்மந்தங் ஸூ॒நதா அ॒யுஷா- அ॒யுஷ்₂நம்	स्तेन॒त्वा ऽयु॒षाऽयु॑ष्मन्तं ஸ்தேன॒த்வா- ऽயு॑ஷா ऽயு॑ஷ்மந்தங் ஸூ॒நதா ऽயு॑ஷாऽயு॑ஷ்₂நம்

2.5 Vowel Sandhi - When letter 'a' (अ, आ, आ) follows Sound 'ae'

(ए, ए, ए)

Rule: When the letter 'a' follows letters with sound 'ae', the 'ae' retains its form

and the 'a' which follows becomes an avagraha ॐ. (PS 11-1)

Example:

जने॑ + अभिद्रो॒हं = जने॑ऽभिद्रो॒हं

ஐனே॑ + அபித்₃ரோஹம் = ஐனே॑ऽபித்₃ரோஹம்

ജനേ॑ + അഭിദ്രോ॒ഹം = ജനേ॑ऽഭിദ്രോ॒ഹം

राष्ट्रे॑ + अस्मिन् = राष्ट्रे॑ऽस्मिन्

ராஷ்ட்ரே॑ + அஸ்மின் = ராஷ்ட்ரே॑ऽஸ்மின்

രാഷ്ട്രേ॑ + അസ്മിൻ = രാഷ്ട്രേ॑ऽസ്മിൻ

This rule is observed in Chamakam at many places since 'me' in 'Cha me' combines with following 'a'.

Table of Examples

Basic Words/Padams before Sandhi	The Resultant Words/Padam after Sandhi
दीर्घायु॑त्वं च॒ मे, अन॑मि॒त्रं च॒ मे, अ॒भयं॑ च॒ मे தீ₃ர்கா₄யுத்வஞ்ச॑ மே,	दीर्घायु॑त्वं च॒ मे, ऽन॑मि॒त्रं च॒ मे, ऽअ॒भयं॑ च॒ मे தீ₃ர்கா₄யுத்வஞ்ச॑ மே,

அநமித்ரஞ்ச மே, அப₄யஞ்ச மே, பரிஹாயுதாம் உ மே, அநமித்ரம் உ மே, அநயம் உ மே,	நமித்ரஞ்ச மே, ப₄யஞ்ச மே, பரிஹாயுதாம் உ மே, நமித்ரம் உ மே, நயம் உ மே,
प्रपद्ये अलक्ष्मीर्मे பரபத்₃யே அலக்ஷ்மீர்மே புவுபுது அலக்ஷ்மீர்மே	प्रपद्ये लक्ष्मीर्मे பரபத்₃யே லக்ஷ்மீர்மே புவுபுது லக்ஷ்மீர்மே
देव्यदिते-अग्नि தே₃வ்யதி₃தே-அக்னி பேவ்யுபிதே-அஹி	देव्यदिते-ऽग्निमन्नाद தே₃வ்யதி₃தே-ஈக்னி- பேவ்யுபிதே-ஹி
विव्याधिने-अन्नानां விவ்யாதி₄னே-அன்னனாம் விவ்யாதி₄னே-அன்னனாம்	विव्याधिने-ऽन्नानां விவ்யாதி₄னே-ஈன்னனாம் விவ்யாதி₄னே-ஈன்னனாம்

விவ்யா₂யி₁னே-₁அ₁ந்நா₁நா₁ம்	
सहस्रयो₂जने अव₂धन्वानि ஸஹஸ்ரயோ₂ஜ₂னே அ₂வ₂த₄ன்₁வா₁னி ஸஹஸ்ரயோ₂ஜ₂னே அ₂வ₂த₄ன்₁வா₁னி ஸஹஸ்ரயோ₂ஜ₂னே அ₂வ₂த₄ன்₁வா₁னி	सहस्रयो₂जने ऽव₂धन्वानि ஸஹஸ்ரயோ₂ஜ₂னே ஽₂வ₂த₄ன்₁வா₁னி ஸஹஸ்ரயோ₂ஜ₂னே ஽₂வ₂த₄ன்₁வா₁னி ஸஹஸ்ரயோ₂ஜ₂னே ஽₂வ₂த₄ன்₁வா₁னி
विद्यते अ₂यनाय வி₂த்ய₃தே-அ₂ய₃நாய வி₂த்ய₃தே அ₂ய₃நாய	विद्यतेऽ₂यनाय வி₂த்ய₃தே-஽₂ய₃நாய வி₂த்ய₃தே ஸ₂ய₃நாய
मह₂त्यर्ण₂वे अ₂न्तरिक्षे ம₂ஹ₂த்யர்ண₂வே-அ₂ந்₂த₂ரி₂க்சே	मह₂त्यर्ण₂वे-ऽ₂न्तरिक्षे ம₂ஹ₂த்யர்ண₂வே-஽₂ந்₂த₂ரி₂க்சே

மஹத்யுரீளவே-<u>அ</u>ந்நரிகேசு	மஹத்யுரீளவே-<u>ஸ</u>ந்நரிகேசு
नमोऽनये अप्सुमते நமோ₃னயே அப்₂ஸு₂மதே நமோ₃ஸு₂மதே	नमोऽनये ऽप्सुमते நமோ₃னயே <u>ஸ</u>ப்₂ஸு₂மதே நமோ₃ஸு₂மதே
मिहायुषे अत्तु देवः -மிஹாயுஷே அத் து தே₃வः மிஹாயுஷே அத்து தே₃வः	मिहायुषेऽत्तु देवः -மிஹாயுஷே₃த் து தே₃வः மிஹாயுஷே₃த்து தே₃வः

2.6 Swaram change for Dheerga Swaritam

If the letter prior to Avagraham is a Dheerga letter (long) with a Swaritam and the aksharam after the Avagraha, is a Conjunct Consonant (joint letter), the Dheerga Swarita rule applies. The letter before avagraha becomes a Dheerga Swaritam as per rules of Dheerga Swaritam.

Rules from PS

12-9 When the elided 'a' is grave, the preceding diphthong (misra swara), if udAtta (acute), becomes Swarita (circumflex).

12-10 When it is udAtta (acute) the preceding diphthong/misra swara, if anudAtta (grave) becomes udAtta (acute).

Example:

मा अग्ने भागिनः मा अ₃க்₃னே பா₄கி₃னः मा अग्ने भागिनः	माऽग्ने भागिनः माऽ₃க்₃னே பா₄கி₃னः माऽग्ने भागिनः
नमोऽनये अप्सुमते நமோ₃னயே அப்₂ஸு₁மதே नमोऽनये अप्सुमते	नमोऽनये ऽप्सुमत நமோ₃னயே ₂ஸு₁மதே नमोऽनये ₂प्सु₁मते

यः अ॒पां पु॒ष्पं वे॑द । यः अ॒पा॒मं पु॒ष्प॒मं वे॑त्₄ । यः अ॒पा॒म॒ वु॒ष्प॒म॒ वे॑त्	योऽपां पुष्पं वेद । योऽपा॒मं पु॒ष्प॒मं वे॑त्₄ । योऽपा॒म॒ वु॒ष्प॒म॒ वे॑त् (yO gets swaritam as it had udAttam, but does not become Dheega Swaritam since letter following 'ऽ' is a normal consonant 'pAm')
मा अ॒मृ॒तात् ॥ मा अ॒मृ॒तात् ॥ मा अ॒मृ॒तात् ॥	माऽमृ॒तात् ॥ माऽमृ॒तात् ॥ माऽमृ॒तात् ॥ (here 'mA' is not a Misra swaram retains it swaram does not acquire dheerga swaritam)

Please refer to the Article/Discussion note on Dheerga Swaritam.

Please analyse the other examples also which acquire Dheerga Swaritam from the Table under 2.5.

Note: The following two Sections are examples of the application of Avagraha Rules from PratiSakhyam. We have provided examples wherever it is easily found from regular Sukthams or common mantras. Where the rule applicability is found in mantras from Taittirlya Samhita, the reference

is given as TS n.n.n.n. These examples are indicative and **not every word or padam** indicated in PratiSakhyam has been included.

(a reader may optionally skip the two sections if the reader does not want to get into too many details)

2.7 Rules from PS for Avagraha application(Elision)

PS 12-2 - The 'a' of asi, असि, அஸி, ஸஸி is elided

त्वमेव केवलं कर्ता असि த்வமேவ கேவலம் கர்த்தா அஸி தாமேவ கேவலம் கர்ணா ஸஸி	त्वमेव केवलं कर्तासि த்வமேவ கேவலம் கர்த்தாஸி தாமேவ கேவலம் கர்ணாஸி
त्वं मूलाधार-स्थितो असि नित्यं த்வம் மூலாதார-ஸ்தி₂தோ அஸி நித்யம்	त्वं मूलाधार-स्थितोसि नित्यं த்வம் மூலாதார-ஸ்தி₂தோஸி நித்யம்

தாய் மூலாயார-ஸமிதோ அஸிநித்யம்	தாய் மூலாயார-ஸமிதோஸி நித்யம்

PS 12-3 - But not when *garbhaH*, गर्भः, கர்ப்ப:, ഗർഭഃ,

saMnaddhaH, संनद्धः, ஸந்நத்₃த₄:, ஸம்நடஃ,

yamaH, यमः, யம:, யமஃ, or *bhadraH* भद्रः, ப₄த்ர: , ப₃ட்ரஃ

precedes the letter 'a'

Ref TS 4.1.4.2 स जातो गर्भो असि ஸ ஜாதோ க ₃ ர்போ ₄ அஸி ஸ ஜாதோ க ₃ ர்போ ₄ அஸி	स जातो गर्भो असि ஸ ஜாதோ க ₃ ர்போ ₄ அஸி ஸ ஜாதோ க ₃ ர்போ ₄ அஸி

PS 12-5 - Before *j* and *gn*, ज्, र्ग, ஜ், க்₃ன, ஜ், ஸ, 'a' is elided if acute.

Note: Check examples available with 'agna' given below

PS - 12-6 Before *gn*, र्न्, क्₃न्, ऽन् also when preceded by *maH*, मः, लः,

म्, *vacaH*, वचः, वसः, वचः, दध^०, *dadhAnaH* दधानः, த₃த₄ந^०, ദധാനം,

and *sthe*. स्थे. ஸ்தே₂, ஸ்வே.

TS 4.1.3.1 स॒ध॒स्थे॑ अ॒ग्निं ஸ॒த₄॒ஸ்தே₂॑ அ॒க்₃னிம் स॒य॒स्वे॑ ऽग्नि॒ ஸ॒ய॒ஸ்வே॑ ஸ்னி	स॒ध॒स्थे॑ग्निं ஸ॒த₄॒ஸ்தே₂॑க்₃னிம் स॒य॒स्वे॑ग्नि॒ ஸ॒ய॒ஸ்வே॑ஸ்னி
TS 4.1.3.4 द॒धानो॑ अ॒ग्निर्.हो॒ता த₃த₄ந^० அ॒க்₃னிர்.ஹோ॒தா द॒धानो॑ ऽग्नि॒र्हो॒ता ദ॒ധാനോ॑ ഞ്നിർ ഹോ॒താ	द॒धानो॑ग्नि॒र्हो॒ता த₃த₄ந^०க்₃னிர்.ஹோ॒தா द॒धानो॑ஸ்नि॒र्हो॒ता ദ॒ധാനോ॑ஸ்നിർ ഹോ॒താ

PS 12-7 - The 'a' is elided in *abhyAvartin*, *apUpam*, *api dadhAmi*, *adyAnu*, *aditiH Sarma*, *agner jihvAm*, *agnayaH*, *paprayaH*, *asmAkam*, *asme dhatta*,

aSmA, aSvA aSyAma, amA, aryaman, asmatpASAn, asmin yaj~je, astA, avyathamAnA, **abhidroham**, adhAyi, adaH, **atho**, adugdhAH, ariShTAH, arathAH, arcanti, antar asyAm, atra stha, annAya, **a~ggirasvat**, and **akaram**. wherever found.

अभ्यावर्तिन्, अपूपम्, अपि दधामि, अद्यानु, अदितिः शर्म, अग्नेर् जिह्वाम्,
 अग्नयः , पप्रयः, **अस्माकम्**, अस्मे धत्त, अश्मा, अश्वा, अश्याम, अमा,
 अर्यमन्, अस्मत्पाशान्, अस्मिन् यज्ञे, अस्ता, अव्यथमाना, **अभिद्रोहम्**,
 अधायि, अदः, **अथो**, अदुग्धाः, अरिष्टाः, अरथाः, अर्चन्ति, अन्तर् अस्याम्,
 अत्र स्थ, अन्नाय, **अङ्गिरस्वत्**, **अकरम्**.

அப்₄யாவர்தின், அபூபம், அபி த₃தா₄மி, அத்₃யானு,
 அதி₃தி: ஸர்ம, அக்₃னேர் ஜிஹ்வாம், அக்₃னய: , பப்ரய:,
அஸ்மாகம், அஸ்மே த₄த்த, அஸ்மா, அஸ்வா, அஸ்யாம,
 அமா, அர்யமன், அஸ்மத்பாஸான், அஸ்மின் யஜ்ஞே,
 அஸ்தா, அவ்யத₂மானா, **அபி₄த்ரோ₃ஹம்**, அதா₄யி, அத₃:

அதோ₂, அது₃க்₃தா₄ஃ, அரிஷ்டாஃ, அரதாஃ, அர்சந்தி, அந்தர்

அஸ்யாம், அத்ர ஸ்த, அன்னாய, அங்கி₃ரஸ்வத், அகரம்.

அடியாவர்திந், அபுபுஷ், அபி ப்யாமி, அடியானு,

அபிதிஃ ஸர்ம், அஹேர் ஜிஹாம், அஹயஃ , பஹயஃ,

அஸூக்ஷ், அஸூ யதா, அஸூ, அஸூ வஹைரவெர் ஓந்,

அஸூம, அமா, அரூமந், அஸூத்₃பாஸாந், அஸூந் யஜே, அஸூ,

அஸூ, அப்யமமனா, அபி₃பூஹ், அயாயி, அபஃ, அமோ,

அபூ₃யஃ, அபி₃யஃ, அபமஃ, அப₃நி, அப₃ அபூ₃ய்,

அப₃ நம், அப₃ய, அப₃ரீ₃ரீ₃யத், அப₃ய்.

(Only indicative examples are given for few words)

वरुण॑ दै॒व्ये॑ ज॒ने॑ अ॒भि॒द्रो॒हं॑ ॒॑व॒रु॒ण॒ण॒॑ त॒த॒வ்யே॑ ஜ॒னே॑ அ॒பி॒த்₃ரோ॒ஹம் ॒॑வ॒ரु॒ள॒॑ நை॒வ்யே॑ ஜ॒னே॑ அ॒தி॒ப்ரோ॒ஹம்	वरुण॑ दै॒व्ये॑ ज॒ने॑ऽभि॒द्रो॒हं॑ ॒॑व॒रु॒ण॒ण॒॑ त॒த॒வ்யே॑ ஜ॒னே॑ऽபி॒த்₃ரோ॒ஹம் ॒॑வ॒ரु॒ள॒॑ நை॒வ்யே॑ ஜ॒னே॑ऽதி॒ப்ரோ॒ஹம்
गृ॒णा॒नो॑ अ॒स्मा॒कं॑ बो॒ध्य॒वि॒ता॒ त॒नू॒नां॑ க்₃ரு॒ணா॒னோ॑- அ॒ஸ்மா॒கம் போ₃த்₄ய॒வி॒தா॒ த॒னூ॒னாம் गु॒णा॒नो॑ अ॒स्त॒॒க் ஸோ॒யு॒வி॒தா॒ த॒நூ॒நாம்	गृ॒णा॒नो॑ऽस्मा॒कं॑ बो॒ध्य॒वि॒ता॒ त॒नू॒नां॑ க்₃ரு॒ணா॒னோ॑-ऽஸ்மா॒கம் போ₃த்₄ய॒வி॒தா॒ த॒னூ॒னாம் गु॒णा॒नो॑ऽस्त॒॒க் ஸோ॒யு॒வி॒தா॒ த॒நூ॒நாம்
स॒त्वानो॑ऽहं॑ ते॒भ्यो॑ अ॒कर॒न्न॒मः॑ स॒त्वानो॑ऽहं॑ ते॒भ्यो॑ ऽकर॒न्न॒मः॑	स॒त्वानो॑ऽहं॑ ते॒भ्यो॑ ऽकर॒न्न॒मः॑

ஸத்வாநோஹந் தேப்₄யோ அகரந் நம: ஸத்யானோஹந் தேப்₄யோ ஸகரந் நம:	ஸத்வாநோஹந் தேப்₄யோ ஸகரந் நம: ஸத்யானோஹந் தேப்₄யோ ஸகரந் நம:
TS 4.1.1.4 ददे अङ्गिरस्वद्-बभ्रिरसि த₃தே₃ அங்கி₃ரஸ்வத்₃- ப₃ப்₄ரிரஸி ददे अङ्गिरस्वद्-बभ्रिरसि த₃தே₃ அங்கி₃ரஸ்வத்₃-ப₃ப்₄ரிரஸி ददे अङ्गिरस्वद्-बभ्रिरसि த₃தே₃ அங்கி₃ரஸ்வத்₃- ப₃ப்₄ரிரஸி	TS 4.1.1.4 ददे अङ्गिरस्वद्-बभ्रिरसि த₃தே₃ அங்கி₃ரஸ்வத்₃- ப₃ப்₄ரிரஸி ददे अङ्गिरस्वद्-बभ्रिरसि த₃தே₃ அங்கி₃ரஸ்வத்₃-ப₃ப்₄ரிரஸி ददे अङ्गिरस्वद्-बभ्रिरसि த₃தே₃ அங்கி₃ரஸ்வத்₃- ப₃ப்₄ரிரஸி
TS 4.1.9.3 भूत्वा मह्यमग्ने अथो பூ₄த்வா மஹ்ய₁மக்₃னே அதோ₂	TS 4.1.9.3 भूत्वा मह्यमग्ने अथो பூ₄த்வா மஹ்ய₁மக்₃னே அதோ₂

$\bar{\text{I}}\bar{\text{t}}\bar{\text{y}}\bar{\text{a}}\ \bar{\text{m}}\bar{\text{h}}\bar{\text{y}}\bar{\text{m}}\bar{\text{s}}\bar{\text{e}}\ \bar{\text{a}}\bar{\text{m}}\bar{\text{o}}$	$\bar{\text{I}}\bar{\text{t}}\bar{\text{y}}\bar{\text{a}}\ \bar{\text{m}}\bar{\text{h}}\bar{\text{y}}\bar{\text{m}}\bar{\text{s}}\bar{\text{e}}\bar{\text{s}}\bar{\text{m}}\bar{\text{o}}$

PS 12-8 - An 'a' is elided when preceded by gAhamAnaH, jAyamAnaH, hetayaH, manyamAnaH, vanaspatibhyaH, patE, sridhaH, tapasaH, svadhAvaH, bhAmitaH, agnayaH, Ayo, adhvaryo, and krato.

गाहमानः, जायमानः, हेतयः, मन्यमानः, वनस्पतिभ्यः, पते, सिधः, तपसः,
 स्वधावः, भामितः, अग्नयः, आयो, अध्वर्यो, क्रतो.

का३ण्मा॑नः, जा॒यमा॑नः, हे॒तयः॑, म॒न्यमा॑नः,

व॒न॒स॒प॒ति॒भ्यः॑, प॒ते, स॒रि॒त॒ः, त॒प॒सः, स॒व॒ता॒वः॑, पा॒मि॒तः॑,

अ॒क्॒नयः॑, अ॒यो, अ॒त्॒व॒र्यो॑, क॒र॒तो

ग॒ह॒मा॑नः, जा॒य॒मा॑नः, हे॒त॒यः॑, म॒न्य॒मा॑नः, व॒न॒स्प॒ति॒भ्यः॑, प॒ते,

स॒रि॒त॒ः, त॒प॒सः, स॒व॒ता॒वः॑, पा॒मि॒तः॑, अ॒ग्न॒यः॑, अ॒यो,

अ॒ध्व॒र्यो, क॒र॒तो.

सहस्रं॑ हे॒तयः॑ अ॒न्य-म॒स्मन्नि॑ ஸ॒ஹஸ்ர॑ ஹே॒தயः॑ - அ॒ன்ய-ம॒ஸ்ம स॒हस्र॑ ह्य॒ हे॒तयोः॑ அ॒ந்ய-ம॒ஸு॒ந்நி	सहस्रं॑ हे॒तयोऽन्य॑-म॒स्मन्नि॑ ஸ॒ஹஸ்ர॑ ஹே॒தயோ- ஹே॒தய-ம॒ஸ்ம स॒हस्र॑ ह्य॒ हे॒तयोऽन्य॑- ம॒ஸு॒ந்நி
गा॒ह॒मा॒नः॑ अ॒दा॒यो वी॒र॒श॒श॒त॒म॒न्यु॒रि॒न्द्रः॑ கா॒ஹ॒மா॒நः॑- அ॒தா॒யோ வீ॒ர॒ஸ-ஸ॒த॒ம॒ன்யு॒-ரி॒ந் த்₃ரः॑ ग॒ा॒ह॒मा॒नः॑ आ॒दा॒यो வீ॒ர॒ஸ்த॒ம॒ந்யூ॒-ரி॒ந் த்₃ரः॑	गा॒ह॒मा॒नोऽदा॑यो वी॒र॒श॒श॒त॒म॒न्यु॒रि॒न्द्रः॑ கா॒ஹ॒மா॒நோ-ஹே॒தா॒யோ வீ॒ர॒ஸ-ஸ॒த॒ம॒ன்யு॒-ரி॒ந் த்₃ரः॑ ग॒ा॒ह॒मा॒नोऽदा॑यो வீ॒ர॒ஸ்த॒ம॒ந்யூ॒-ரி॒ந் த்₃ரः॑
TS 2.4.14.1 जा॒य॒मा॒नो॑ अ॒हां॑ के॒तु॒रु॒ष॒सा	जा॒य॒मा॒नोऽहां॑ के॒तु॒रु॒ष॒सा

ஜாயமானோ அஹ்நாங் கேதுருஷஸா ஜாயமானோ ஶ்நாங் கேதுருஷஸா	ஜாயமானோ ஶ்நாங் கேதுருஷஸா ஜாயமானோ ஶ்நாங் கேதுருஷஸா
TS 4.2.3.1 அந்நபதே அந்நஸ்ய அன்னபதே அன்னஸ்ய அந்நபதே அந்நஸ்ய	அந்நபதே ஶ்ந்நஸ்ய அன்னபதே ஶ்ந்நஸ்ய அந்நபதே ஶ்ந்நஸ்ய

2.8 PS Rules for Exclusions(Exceptions)-Non Elision

PS 11-3 - The ‘a’ is not elided in the following sections:

those beginning with *dhAtA rAtiH* and *upa; juSHTa* and *SyenAya; dhruvakShitiH, iyam eva sA yA,* and *agnir mUrdhA;*

धाता रातिः उप; जुष्ट ,श्येनाय; ध्रुवक्षितिः, इयम् एव सा या,

अग्निर् मूर्धा;

தா₄தா ராதி: , உப; ஜுஷ்ட, ஸ்யேனாய, த்₄ருவக்ஷிதி:, இயம்

ஏவ ஸா யா, அக்₃னிர் மூர்தா₄

யாதா ராதி: உப; ஜுஷ்ட ,ஸ்யேனாய; ட்ருவக்ஷிதி:,,

ஐயம் ஷ்வ ஸா யா, ஸுனிர் மூர்யா;

those styled vAjapeya; ukhya; vikarSha, vihavya, hiraNyavarNlya, yAjyA, and mahApRuShThya.

वाजपेय; उख्य; विकर्ष, विहव्य, हिरण्यवर्णीय, याज्या, महापृष्य.

வாஜபேய; உக்₂ய; விகர்ஷ, விஹவ்ய, ஹிரண்யவர்ணீய,

யாஜ்யா, மஹாப்ருஷ்ட்ய

वाजपेय; उख्य; विकर्ष, विहव्य, हिरण्यवर्णीय,

याज्या, महापृष्य.

TS 1.5.2.1 याज्या अनुवाक्या भवन्ति याஜ்யா அனுவாக்யா ப₄வந்தி याज्या अनुवाक्या भवन्ति	याज्यानुवाक्या भवन्ति याஜ்யானுவாக்யா ப₄வந்தி याज्यानुवाक्या भवन्ति Note: since 'a' is not elided, it becomes a part of vowel sandhi of (A+a) resulting in "A"

(PS 11-3) with the first and the next to the last (anuvakam 10) of the *rudra* chapter;

The rule highlighted in yellow above is a general exemption to elision in the Rudra Anuvakams (1 and 10) for all non-elision of letter 'a' to avagraha wherever found.

नमः अस्तु नीलग्रीवाय நமஃ அஸ்து நீலக்₃ரீவாய नमः अस्तु नीलग्रीवाय	नमो अस्तु नीलग्रीवाय நமோ அஸ்து நீலக்₃ரீவாய नमो अस्तु नीलग्रीवाय

यस्ताम्रः अ॒रुण॑ उ॒त யஸ்தா॒ம்ரः॑ अ॒रु॒ण॑ उ॒த य॒स्तो॒म्रः॑ अ॒रु॒ण॑ उ॒त	यस्ताम्रो अ॒रुण॑ उ॒त யஸ்தா॒ம்ரோ॑ अ॒ரु॒ண॑ உ॒த य॒स्तो॒ம್ರோ॑ अ॒ரु॒ण॑ उ॒த

PS 11-4 - Also in a(gm)hasaH, a(gm)hatiH, aniShTRutaH, **avantv asmAn**, **avadyAt**, and **ahani**. |

अ(ग्म्)हसः, अ(ग्म्)हतिः, अनिष्टृतः, **अवन्त्वस्मान्**, **अवद्यात्**, **अहनि**. ।

अ(க்ம்)ஹஸः, அ(க்ம்)ஹதிः, அனிஷ்ட்ருதः,

அவந்த்வஸ்மான், **அவத்₃யாத்**, **அஹநி**.

അ(ഗ്മ്)ഹസഃ, അ(ഗ്മ്)ഹതിഃ, അനിഷ്ടൃതഃ, **അവന്ത്വസ്മാൻ**,

അവദ്യാത്, **അഹനി**. ।

मि॒त्रम॑हो॒ अव॒द्यात् மி॒த்ரம॑ஹோ॒ அவ॒த்₃யாத்	मि॒त्रम॑हो॒ अव॒द्यात् மி॒த்ரம॑ஹோ॒ அவ॒த்₃யாத்

மி <u>த்</u>ம<u>ஹோ</u> <u>அ</u>வ<u>ஹீ</u>ய<u>ா</u>த்	மி <u>த்</u>ம<u>ஹோ</u> <u>அ</u>வ<u>ஹீ</u>ய<u>ா</u>த்
TS 4.4.12.1 शु<u>क्रे</u> <u>अ</u>ह<u>न्</u>यो<u>ज</u>सी<u>ना</u>॥ ஶ<u>க்</u>ரே <u>அ</u>ஹ<u>ன்</u>யோ<u>ஜ</u>ஸீ<u>னா</u> ശ<u>ക്രേ</u> <u>അ</u>ഹ<u>ന്യോ</u>ജ<u>സി</u>ന<u>ം</u>॥ (it is Sandhi of ahani+OjasInA)	शु<u>क्रे</u> <u>अ</u>ह<u>न्</u>यो<u>ज</u>सी<u>ना</u>॥ ஶ<u>க்</u>ரே <u>அ</u>ஹ<u>ன்</u>யோ<u>ஜ</u>ஸீ<u>னா</u> ശ<u>ക്രേ</u> <u>അ</u>ഹ<u>ന്യോ</u>ജ<u>സി</u>ന<u>ം</u>॥
TS 2.6.12.3 ब्रु<u>वन्तु</u> <u>ते</u> <u>अ</u>व<u>न्</u>त्व<u>स्मा</u>न् ப்<u>3</u>ரு<u>வ</u>ந்<u>து</u> <u>தே</u> <u>அ</u>வ<u>ந்</u>த்<u>வ</u>ஸ்<u>மா</u>ந் ബ്ര<u>വ</u>ന്തു <u>തേ</u> <u>അ</u>വ<u>ന്</u>ത്വ<u>സ്മാ</u>ൻ (it is sandhi of avantu+asmAn)	ब्रु<u>वन्तु</u> <u>ते</u> <u>अ</u>व<u>न्</u>त्व<u>स्मा</u>न् ப்<u>3</u>ரு<u>வ</u>ந்<u>து</u> <u>தே</u> <u>அ</u>வ<u>ந்</u>த்<u>வ</u>ஸ்<u>மா</u>ந் ബ്ര<u>വ</u>ന്തു <u>തേ</u> <u>അ</u>വ<u>ന്</u>ത്വ<u>സ്മാ</u>ൻ

PS 11-5 Also in *anu*, अनु, अणु, अणु, when preceded by *gharmAsaH*,

ApaH, *martaH*, *rathaH*, *tvaH*, *datte*, and *vAtaH*. ||

घर्मासः, आपः, मर्तः, रथः, त्वः, दत्ते, वातः. ||

க₄ர்மாஸः, ஆபः, மர்தः, ரதः, த்வः, த₃த்தே, வாதः.

ஈயர்மாஸஃ, ஐரூபஃ, மர்தஃ, ரமஃ, தஃ, டஃ, டஃ, டஃ, டஃ, டஃ, டஃ. ||

य॒ती-स्तस्मा॒-दा॒पो॒ अनु॑ स्थ॒न ய॒தீ॒ஸ்-தஸ்மா॒-தா॒₃போ॒ அ॒னு॑ ஸ் த₂ன य॒ती-सु॒सु॒ता-डा॒पो॒ ऋ॒नु॑ ஸ॒ம॒ந	य॒ती-स्तस्मा॒-दा॒पो॒ अनु॑ स्थ॒न ய॒தீ॒ஸ்-தஸ்மா॒-தா॒₃போ॒ அ॒னு॑ ஸ் த₂ன य॒ती-सु॒सु॒ता-डा॒पो॒ ऋ॒नु॑ ஸ॒ம॒ந

PS 11-6 Also (after vAtaH) in abhi, vAtu and apaH. ||

அ॒भि, வா॒து , அ॒பஃ, அ॒பி₄, வா॒து, அ॒பஃ, ஐ॒ரி வா॒து ஐ॒ரூபஃ.

TS 7.4.20.1 यद्-वा॒तो॒ अ॒पा யத்₃-வா॒தோ॒ அ॒போ यद्-वा॒तो॒ ऋ॒पो	यद्-वा॒तो॒ अ॒पा யத்₃-வா॒தோ॒ அ॒போ यद्-वा॒तो॒ ऋ॒पो

TS 7.4.17.1 मयोभूर्वातो॑ अ॒भि वा॒तू॒स्रा म॒यो॒भू॒र्वा॒तो॑ अ॒भि वा॒तू॒स्रा ம॒யோ॒பூ॒ர்வா॒தோ॑ அ॒பி₄ வா॒து॒ஸ்ரா ம॒யோ॒பூ॒ர்வா॒தோ॑ அ॒பி வா॒து॒ஸ்ரா ம॒யோ॒பூ॒ர்வா॒தோ॑ அ॒பி வா॒து॒ஸ்ரா	मयोभूर्वातो॑ अ॒भि वा॒तू॒स्रा म॒यो॒भू॒र्वा॒तो॑ अ॒भि वा॒तू॒स्रा ம॒யோ॒பூ॒ர்வா॒தோ॑ அ॒பி₄ வா॒து॒ஸ்ரா ம॒யோ॒பூ॒ர்வா॒தோ॑ அ॒பி வா॒து॒ஸ்ரா

PS 11-7 - Also (after *apaH*) in *anu* and *agamat*.

अनु॑ अ॒गमत्. अ॒नु, अ॒क॒मत्, अ॒ग॒न्, अ॒ग॒मत्.

TS 1.4.45.3 धे॒ह्यपो॑ अ॒न्व॒चा॒रि॒ष॒म् धे॒ह्यपो॑ अ॒न्व॒चा॒रि॒ष॒म् தே॒₄ஹ்ய॒போ॑ அ॒ன்வ॒சா॒ரி॒ஷ॒ம் யே॒ஹ்ய॒போ॑ அ॒ந்வ॒சா॒ரி॒ஷ॒ம் (dhehyapO is the sandhi of dhehi+apaH)	धे॒ह्यपो॑ अ॒न्व॒चा॒रि॒ष॒म् धे॒ह्यपो॑ अ॒न्व॒चा॒रि॒ष॒म् தே॒₄ஹ்ய॒போ॑ அ॒ன்வ॒சா॒ரி॒ஷ॒ம் யே॒ஹ்ய॒போ॑ அ॒ந்வ॒சா॒ரி॒ஷ॒ம் (anvacAriSham is the sandhi of anu+ acAriSham)

अग्ने॑ न॒य॑ सु॒प॒था॑ रा॒ये॑ अ॒स्मान् अ॒க்₃॒னே॑ न॒ய॑ ஸு॒ப॒தா₂॑ ரா॒யே॑ அ॒ஸ்மா॒ன் അഗ്നേ॑ ന॒യ॑ സു॒പ॒ഥാ॑ രാ॒യേ॑ അ॒സ്മാൻ	अग्ने॑ न॒य॑ सु॒प॒था॑ रा॒ये॑ अ॒स्मान् अ॒க்₃॒നേ॑ न॒യ॑ സു॒പ॒താ₂॑ രാ॒യേ॑ അ॒സ്മാൻ അഗ്നേ॑ ന॒യ॑ സു॒പ॒ഥാ॑ രാ॒യേ॑ അ॒സ്മാൻ
TS 3.1.9.2 म॒रु॒त॒ इ॒न्द्रो॑ अ॒स्मान॑स्मि॒न् ம॒ரு॒த॒ இ॒ந்த்₃ரோ॑ அ॒ஸ்மா॒ன॒ஸ்மி॒ன் म॒रु॒त॒ इ॒न्द्रो॑ अ॒स्मान॑स्मि॒न् ம॒ரு॒த॒ இ॒ந்த்₃ரோ॑ அ॒ஸ்மா॒ன॒ஸ்மி॒ன் म॒रु॒त॒ इ॒न्द्रो॑ अ॒स्मान॑स्मि॒न् ம॒ரு॒த॒ இ॒न्द्रோ॑ அ॒ஸ்மா॒ன॒ஸ்மி॒ன்	म॒रु॒त॒ इ॒न्द्रो॑ अ॒स्मान॑स्मि॒न् ம॒ரு॒த॒ இ॒ந்த்₃ரோ॑ அ॒ஸ்மா॒ன॒ஸ்மி॒ன் म॒रु॒त॒ इ॒न्द्रो॑ अ॒स्मान॑स्मि॒न् ம॒ரு॒த॒ இ॒न्द्रோ॑ அ॒ஸ்மா॒ன॒ஸ்மி॒ன்

PS - 11-10 Also in *adya*, *andhaH*, *a(gm)SuH*, and *agne*, when *tE*, ते, தே, ே

precedes अद्य, अन्धः, अ(ग्म्)शुः, अग्ने,

அத்₃ய, அந்த₄ஃ, அ(க்ம்)ஸுஃ, அக்₃னே,

അന്ധഃ, അ(ശ്)ശുഃ, അഗേ,

अ॒या॒ ते॑ अ॒ग्ने॑ स॒मि॒धा अ॒या॒ தே॑ अ॒க்₃॒னே॑ स॒மி॒தா^१₄ അ॒യാ॒ തേ॑ അ॒ഗ്നേ॑ സ॒മി॒ധാ	अ॒या॒ ते॑ अ॒ग्ने॑ स॒मि॒धा अ॒या॒ தே॑ अ॒க்₃॒നേ॑ സ॒മി॒താ^१₄ അ॒യാ॒ തേ॑ അ॒ഗ്നേ॑ സ॒മി॒ധാ
स॒प्त॒ते॑ अ॒ग्ने॑ स॒मि॒धः॑ സ॒പ്ത॑തേ॒ അ॒ക്₃॒നേ॑ സ॒മി॒ത^१₄ സ॒പ്ത॑തേ॒ അ॒ഗ്നേ॑ സ॒മി॒ധഃ॑	स॒प्त॒ते॑ अ॒ग्ने॑ स॒मि॒धः॑ സ॒പ്ത॑തേ॒ അ॒ക്₃॒നേ॑ സ॒മി॒ത^१₄ സ॒പ്ത॑തേ॒ അ॒ഗ്നേ॑ സ॒മി॒ധഃ॑
TS 1.2.6.1 अ॒॒ശु॒ना॑ ते॑ अ॒॒शुः॑ अ॒॒ശ॒ना॑ தே॒ അ॒॒ശ॒:॑ അ॒॒ശു॒നാ॑ തേ॒ അ॒॒ശുഃ॑	अ॒॒ശु॒ना॑ ते॑ अ॒॒शुः॑ अ॒॒ശ॒ना॑ தே॒ അ॒॒ശ॒:॑ അ॒॒ശു॒നാ॑ തേ॒ അ॒॒ശുഃ॑
TS 1.4.4.1 उ॒पो॑ ते॑ अ॒न्धो॑	उ॒पो॑ ते॑ अ॒ന്धो॑

உபோ தே அந்தோ₄ உபோ தே அந்யோ	உபோ தே அந்தோ₄ உபோ தே அந்யோ
TS 2.2.12.5 प्र तत् ते अद्य शिपिविष्ट ப்ர தத் தே அத்ய₃ ஸிபிவிஷ்ட ப்ர தத் தே அந்ய₃ ஸிபிவிஷ்ட	प्र तत् ते अद्य शिपिविष्ट ப்ர தத் தே அத்ய₃ ஸிபிவிஷ்ட ப்ர தத் தே அந்ய₃ ஸிபிவிஷ்ட

PS 11-11 In *agne*, अग्ने, अक्₃ने, अग्ने, also, when preceded by *me* मे, मे, मे.

TS 1.6.2.1 यन्मै अग्ने अस्य யன்மே அக்₃னே அஸ்ய யன்மே அந்யே அந்ய₃	यन्मै अग्ने अस्य யன்மே அக்₃னே அஸ்ய யன்மே அந்யே அந்ய₃

PS 11-12 As also, in *asya*, अस्य, அஸ்ய, അസ്യ, *aSvinA*, अश्विना, அஸ்வினா, അശ്വിനാ, and *aparA*, अपरा, அபரா, അപരാ.

TS 1.5.10.3 दे॒वा ह॒विषो॑ मे॒ अस्य॑ ஹ॒விஷோ॑ மே॒ அஸ்ய॑ ഹ॒വിഷോ॑ മേ॒ അസ്യ॑	दे॒वा ह॒विषो॑ मे॒ अस्य॑ ஹ॒விஷோ॑ மே॒ அஸ்ய॑ ഹ॒വിഷോ॑ മേ॒ അസ്യ॑
TS 3.2.5.4 पु॒नर्मे॑ अ॒श्विना॑ यु॒वं பு॒னர்மே॑ அ॒ஸ்வினா॑ யு॒வஞ் പു॒നർമേ॑ അ॒ശ്വിനാ॑ യു॒വം	पु॒नर्मे॑ अ॒श्विना॑ यु॒वं பு॒னர்மே॑ அ॒ஸ்வினா॑ யு॒வஞ் പു॒നർമേ॑ അ॒ശ്വിനാ॑ യു॒വം
TS 6.6.7.2 य॑द्वा॒ मे॒ अप॑रा॒गतं॑ ய॑த்₃வா॒ மே॒ அப॑ரா॒க₃தம்	य॑द्वा॒ मे॒ अप॑रा॒गतं॑ ய॑த்₃வா॒ மே॒ அப॑ரா॒க₃தம்

ய3 ம் ய3 ம்	ய3 ம் ய3 ம்

PS -11-13 Also in *asat*, असत्, அஸத், അസത്, *agniH*, अग्निः,

அக்3னி:, അഗ്നിഃ, *agha*, अघ, அக4, അഘ, *antamaH*, अन्तमः,

அந்தம:, അന്തമഃ, *abhi*, अभि, அபி4, അഭി, *asmin*, अस्मिन्,

அஸ்மின், അസ്മിൻ, and *adya pathi*, अद्य पथि, அத்ய பதி, അദ്യ

പഥി, when preceded by *naH*. നഃ, நഃ, നഃ

शिशानो अग्निः क्रतुभि ശിശാനോ അഗ്നിഃ ക്രതുഭി ശിശാനോ അഗ്നിഃ ക്രതുഭി	शिशानो अग्निः क्रतुभि ശിശാനോ അഗ്നിഃ ക്രതുഭി ശിശാനോ അഗ്നിഃ ക്രതുഭി
TS 1.2.3.1 सुपारा नो असद् वशे സുപാരാ നോ അസദ് വശേ	सुपारा नो असद् वशे സുപാരാ നോ അസദ് വശേ

ஸுபாரா னோ அஸ வஸே	ஸுபாரா னோ அஸ வஸே
TS 1.3.4.1 स्वाहा॒ऽय॒न्नो॑ अ॒ग्निर्व॑रि॒वः ஸ்வாஹா॒ய॒ன்னோ॑ அ॒க்₃னிர்வ॑ரி॒வः அ॒க்₃னிர்வ॑ரி॒வः സ്വാഹാ॒ഽയ॒ന്നോ॑ அ॒க்₃னிர்வ॑ரி॒வः സ്വാഹാ॒ഽയ॒ന്നോ॑ அ॒க்₃னிர்வ॑ரி॒வः	स्वाहा॒ऽय॒न्नो॑ अ॒ग्निर्व॑रि॒वः ஸ்வாஹா॒ய॒ன்னோ॑ அ॒க்₃னிர்வ॑ரி॒வः സ്വാഹാ॒ഽയ॒ന്നോ॑ அ॒க்₃னிர்வ॑ரி॒வः

PS 11-14 Also in agre, अग्ने, अक्₃रे, अग्रे, **aSvebhyaH,**

अ॒प्₄वे॒प॒यः॑, अ॒श्वेभ्यः॑, and agriyAya, अ॒ग्रियाय॑,

अ॒क्₃रि॒याय॑, अ॒ग्रीयाय॑, when preceded by namaH. नमः॑, नमः॑, नमः॑.

नमः अश्वेभ्यः अश्वपतिभ्यश्च நமः அஸ்வேப்₄ய்: அஸ்வபதிப்₄யஸ்ச नमः अश्वेभ्यः அஸ்வபதி₄யஸ்ச	नमो अश्वेभ्यो ऽश्वपतिभ्यश्च நமோ அஸ்வேப்₄யோ ஸ்வபதிப்₄யஸ்ச नमो अश्वेभ्यो ஸ்வபதி₄யஸ்ச
नमः अग्रियाय च प्रथमाय நமः அக்₃ரியாய ச ப்ரத₂மாய ச नमः अग्रियाय च ப்ரத₂மாய ச	नमो अग्रियाय च प्रथमाय நமோ அக்₃ரியாய ச ப்ரத₂மாய ச नमो अग्रियाय च ப்ரத₂மாய ச

नमः अ॒ग्ने॒व॒धा॒य॒ च॑ நமः அக்₃ரே॒வ॒தா₄ய॑ ச നമഃ അ॒ഗ്നേ॒വ॒ധാ॒യ॑ ച	नमो अ॒ग्ने॒व॒धा॒य॒ च॑ நமோ அக்₃ரே॒வ॒தா₄ய॑ ச നമോ അ॒ഗ്നേ॒വ॒ധാ॒യ॑ ച

PS 11-15 Also when *AvinnaH* आविन्नः ஆவிந்ந: ആവിന്നഃ or *somaH*

सोमः सोमो॑ precedes and *agni* अग्नि॑ அக்னி॑ അഗ്നി॑

follows.

TS 3.2.4.1 कलशः सोमो॑ अ॒ग्निरु॑प॒ கலசः सोमோ॑ அக்₃னி॒ருப॑ കലശഃ സോമോ॑ അ॒ഗ്നി॒രൂപ॑	कलशः सोमो॑ अ॒ग्निरु॑प॒ கலசः सोமோ॑ அக்₃னி॒ருப॑ കലശഃ സോമോ॑ അ॒ഗ്നി॒രൂപ॑

PS 11-16 Also ‘a’ is retained when preceded by *dhlrAsaH*, *adabdhAsaH*, *ekAdaSAsaH*, *RuShINAM putraH*, *SArYAte*, *aShAdhaH*, *pitAraH*, *pRuthivI yaj~je*, *Asate ye*, *gRuhNAmy agre*, *vA(gm) eShaH*, *jaj~je*, *sa(gm)sphAnaH*,

yuvayor yaH, pRuShThe, patir vaH, go, SuShmaH, puvaH, samiddhaH,
RuShabhaH, pAthaH, vacaH, varShiShThe, juShANo, yo rudraH,
or vRuShNaH. ||

धीरासः, अदब्धासः, एकादशासः, ऋषीणां पुत्रः, शार्याते, अषाधः, पितारः,
पृथिवी यज्ञे, आसते ये, गृह्णाम्य् अग्रे, वा(ग्म्) एषः, जज्ञे, स(ग्म्)स्फानः,
युवयोर् यः, पृष्ठे, पतिर् वः, गो, शुष्मः, पुवः, समिद्धः, ऋषभः, पाथः,
वचः, वर्षिष्ठे, जुषाणो, यो रुद्रः, वृष्णः. ||

தீ₄ராஸः, அத₃ப்₃தா₄ஸः, ஏகாத₃ஸாஸः, ருஷீணாம் புத்ரः,
ஸார்யாதே அஷாத₄ः, பிதாரः, ப்ருதி₂வீ யஜ்ஞே, ஆஸதே
யே, க்₃ருஹ்ணாம்ய் அக்₃ரே, வா(க்ம்) ஏஷः, ஜஜ்ஞே,
ஸ(க்ம்)ஸ்பா₂னः, யுவயோர் யः, ப்ருஷ்டே₂, பதிர் வः, கோ,
ஸுஷ்மः, புவः, ஸமித்₃த₄ः, ருஷப₄ः, பாத₂ः, வசः,
வர்ஷிஷ்டே₂, ஜுஷானோ, யோ ருத்₃ரः, வ்ருஷ்ணः. ||

ധീരാസഃ, അദസ്സാസഃ, ഏകാദശാസഃ, ഋഷീണാം പുത്രഃ,

ശാര്യതേ അഷാഹഃ, പിതാരഃ, പൃഥിവീ യജ്ഞേ, ആസതേ യേ,

ഗൃഹ്ണാമ്യ് അഗ്രേ, വാ(ശ്മ) ഏഷഃ, ജജ്ഞേ, സ(ശ്മ)സ്താനഃ,

യുവയോര് യഃ, പൃഷ്ഠേ, പതിര് വഃ, ഗോ, ശുഷ്ഠഃ, പുവഃ, സമിദ്ധഃ,

ഋഷഭഃ, പാഥഃ, വചഃ, വര്ഷിഷ്ഠേ, ജുഷാന്തോ, യോ രൂദ്രഃ, ഒര്

വൃഷ്ണഃ. ||

यः रुद्रः अ॒ग्नौ यः अ॒प्सु	यो रु॒द्रो अ॒ग्नौ यो अ॒प्सु
यः रु॒த்३॒രഃ അ॒ക്३നെ॒ള യഃ	യോ രൂ॒த்३॒രോ അ॒ക്३നെ॒ള
अ॒പ്॒२॒സु	യോ അ॒പ്॒२॒സു
യഃ രൂ॒ദ്രഃ അ॒ഗ്നൗ യഃ അ॒സ്തു	യോ രൂ॒ദ്രോ അ॒ഗ്നൗ യോ
	അ॒സ്തു

शास्ता-ऽधिपतिर् वः अस्तु शा॒स्ता-ऽ॒धि॒प॒ति॒र् वः॑ अ॒स् तु शा॒स्ता-ऽ॒धि॒प॒ति॒र् वः॑ अ॒स् तु शा॒स्ता-ऽ॒धि॒प॒ति॒र् वः॑ अ॒स् तु	शास्ता-ऽधिपतिर्वो अस्तु शा॒स्ता-ऽ॒धि॒प॒ति॒र्वो॑ अ॒स् तु शा॒स्ता-ऽ॒धि॒प॒ति॒र् वो॑ अ॒स् तु शा॒स्ता-ऽ॒धि॒प॒ति॒र् वो॑ अ॒स् तु
TS 1.1.9.3 धीरासो अनुदृश्य यजन्ते धी॒रा॒सो॑ अ॒नु॒दृ॒श्य॑ य॒ज॒न्ते॑ धी॒रा॒सो॑ अ॒नु॒दृ॒श्य॑ य॒ज॒न्ते॑ धी॒रा॒सो॑ अ॒नु॒दृ॒श्य॑ य॒ज॒न्ते॑	धीरासो अनुदृश्य यजन्ते धी॒रा॒सो॑ अ॒नु॒दृ॒श्य॑ य॒ज॒न्ते॑ धी॒रा॒सो॑ अ॒नु॒दृ॒श्य॑ य॒ज॒न्ते॑ धी॒रा॒सो॑ अ॒नु॒दृ॒श्य॑ य॒ज॒न्ते॑
TS 1.4.18.1 शार्याते अपिबः सुतस्य शा॒र्या॒ते॑ अ॒पि॒बः॑ सु॒त॒स्य॑ शा॒र्या॒ते॑ अ॒पि॒बः॑ सु॒त॒स्य॑ शा॒र्या॒ते॑ अ॒पि॒बः॑ सु॒त॒स्य॑	शार्याते अपिबः सुतस्य शा॒र्या॒ते॑ अ॒पि॒बः॑ सु॒त॒स्य॑ शा॒र्या॒ते॑ अ॒पि॒बः॑ सु॒त॒स्य॑ शा॒र्या॒ते॑ अ॒पि॒बः॑ सु॒त॒स्य॑

PS 11-17 Also in aratim, asya yaj~jasya, atidrutaH, ati yanti, anRuNaH, aviShyan, anamlvaH, anneShu, arciH, ajltAn, ajyAnim, ahniyAH, ambAli,

arvantam, astu, akRuNot, a~ggiraH, apsu yaH, askabhAyat, acyutaH,
aSvasaniH, asthabhiH, aSiSret, a~gge, and aghniya. || 11-17 ||

அரதிம், அஸ்ய யஜஸ்ய, அதிடூதஃ, அதி யந்தி, அநூணஃ, அவிஷ்யந்,

அநமீவஃ, அந்நேஷு, அர்சிஃ, அஜீதாந், அஜ்யானிம், அஹியாஃ, அம்பாலி,

அர்வந்தம், அஸ்து, அகூணோத், அஹ்நிஃ, அப்சு யஃ, அஸ்கபாயத், அச்சுதஃ,

அஸ்வசனிஃ, அஸ்த்நிஃ, அசிஸ்ரேத், அஹ்நி, அஹ்நி.

அரதிம், அஸ்ய யஜ்ஞஸ்ய, அதித்₃ருதஃ, அதி யந்தி,

அந்ருணஃ, அவிஷ்யன், அநமீவஃ, அந்நேஷு, அர்சிஃ,

அஹ்நிதான், அஹ்யானிம், அஹ்நியாஃ, அம்பா₃லி, அர்வந்தம்,

அஸ்து, அக்ருணோத், அஹ்நி₃ரஃ, அப்₂ஸு யஃ, அஸ்கபா₄யத்,

அச்சுதஃ, அஸ்வசனிஃ, அஸ்த்₂நிஃ, அஹ்நி₃ரேத், அஹ்நி₃,

அக்₄நிய.

അരതിമ്, അസ്യ യജ്ഞസ്യ, അതിദ്രുതഃ, അതി യന്തി,
 അന്യുണഃ, അവിഷ്യന്, അനമീവഃ, അന്നേഷു, അർചിഃ,
 അജിതാന്, അജ്യാനിമ്, അഹ്നിയാഃ, അമ്ബാലി, അരാന്തമ്,
 അസ്തു, അക്യണോത്, അങ്ഗിരഃ, അപ്സു യഃ, അസ്കഭായത്,
 അച്യുതഃ, അശ്വസനിഃ, അസ്ഥഭിഃ, അശിശ്രേത്, അങ്ഗേ, അന്
 അഹ്നിയ. ॥

യഃ <u>രു</u> ദ്രഃ <u>അ</u> ഗ്നൌ <u>യഃ</u> <u>അ</u> പ്സു <u>യഃ</u>	യോ <u>രു</u> ദ്രോ <u>അ</u> ഗ്നൌ <u>യോ</u> <u>അ</u> പ്സു <u>യ</u>
യഃ <u>രു</u> ത് ₃ രഃ <u>അ</u> ക് ₃ ഭൈ <u>യഃ</u>	യോ <u>രു</u> ത് ₃ രോ <u>അ</u> ക് ₃ ഭൈ
<u>അ</u> പ് ₂ സു <u>യഃ</u>	യോ <u>അ</u> പ് ₂ സു <u>യ</u>
യഃ <u>രു</u> ദ്രഃ <u>അ</u> ഗ്നൌ <u>യഃ</u> <u>അ</u> പ്സു	യോ <u>രു</u> ദ്രോ <u>അ</u> ഗ്നൌ
<u>യഃ</u>	യോ <u>അ</u> പ്സു <u>യ</u>

ये अ॒न्नेषु॑ वि॒विध्यन्ति॑ யே அ॒ன்னைஷு॑ வி॒வித்ய॑ந்தி யே அ॒னணைஷு॑ வி॒வித்ய॑ந்தி	ये अ॒न्नेषु॑ वि॒विध्यन्ति॑ யே அ॒ன்னைஷு॑ வி॒வித்ய॑ந்தி யே அ॒னணைஷு॑ வி॒வித்ய॑ந்தி
यो अ॒स्क॒भाय॑-दु॒त्तर॑प् யோ அ॒ஸ்க॒பாய॑-து॒த்தர॑ப் யோ அ॒ஸ்கபா॑-து॒த்தர॑ப்	यो अ॒स्क॒भाय॑-दु॒त्तर॑प् யோ அ॒ஸ்க॒பாய॑-து॒த்தர॑ப் யோ அ॒ஸ்கபா॑-து॒த்தர॑ப்
श॒न्नः अ॒स्तु॑ द्वि॒पदे॑ श॒न्नः अ॒स्तु॑ த்வி॒பதே॑ श॒न्नः अ॒स्तु॑ द्वि॒पदे॑	श॒न्नो अ॒स्तु॑ द्वि॒पदे॑ श॒न्नோ அ॒ஸ்து॑ த்வி॒பதே॑ श॒न्नோ அ॒ஸ்து॑ த்வி॒பதே॑

मि॒त्र॒धे॒य॒न्नः॑ अ॒स्तु॑ मि॒त्र॒धे॒य॒न्नो॑ अ॒स्तु॑ मि॒त्र॒धे॒य॒न्नो॑ अ॒स्तु॑ मि॒त्र॒धे॒य॒न्नो॑ अ॒स्तु॑ मि॒त्र॒धे॒य॒न्नो॑ अ॒स्तु॑	मि॒त्र॒धे॒य॒न्नो॑ अ॒स्तु॑ मि॒त्र॒धे॒य॒न्नो॑ अ॒स्तु॑ मि॒त्र॒धे॒य॒न्नो॑ अ॒स्तु॑ मि॒त्र॒धे॒य॒न्नो॑ अ॒स्तु॑ मि॒त्र॒धे॒य॒न्नो॑ अ॒स्तु॑
इन्द्रो॑ द॒धी॒चो॑ अ॒स्त॒भिः॑ इ॒न्द्रो॑ द॒धी॒चो॑ अ॒स्त॒भिः॑ इ॒न्द्रो॑ द॒धी॒चो॑ अ॒स्त॒भिः॑ इ॒न्द्रो॑ द॒धी॒चो॑ अ॒स्त॒भिः॑ इ॒न्द्रो॑ द॒धी॒चो॑ अ॒स्त॒भिः॑	इन्द्रो॑ द॒धी॒चो॑ अ॒स्त॒भिः॑ इ॒न्द्रो॑ द॒धी॒चो॑ अ॒स्त॒भिः॑ इ॒न्द्रो॑ द॒धी॒चो॑ अ॒स्त॒भिः॑ इ॒न्द्रो॑ द॒धी॒चो॑ अ॒स्त॒भिः॑ इ॒न्द्रो॑ द॒धी॒चो॑ अ॒स्त॒भिः॑
मू॒र्ध्ना॑नं॒ दि॒वो॑ अ॒रतिं॑ मू॒र्ध्ना॑नं॒ दि॒वो॑ अ॒रतिं॑ मू॒र्ध्ना॑नं॒ दि॒वो॑ अ॒रतिं॑ मू॒र्ध्ना॑नं॒ दि॒वो॑ अ॒रतिं॑ मू॒र्ध्ना॑नं॒ दि॒वो॑ अ॒रतिं॑	मू॒र्ध्ना॑नं॒ दि॒वो॑ अ॒रतिं॑ मू॒र्ध्ना॑नं॒ दि॒वो॑ अ॒रतिं॑ मू॒र्ध्ना॑नं॒ दि॒वो॑ अ॒रतिं॑ मू॒र्ध्ना॑नं॒ दि॒वो॑ अ॒रतिं॑ मू॒र्ध्ना॑नं॒ दि॒वो॑ अ॒रतिं॑
TS 1.3.10.1 प्रा॒णो॑ अ॒ङ्ग॑ अ॒ङ्ग॑ नि	प्रा॒णो॑ अ॒ङ्ग॑ अ॒ङ्ग॑ नि

ப்ரா₁ணோ₁ அங்கே₁ அங்கே₁ ப்ரா₁ணோ₁ அங்கே₁ அங்கே₁	ப்ரா₁ணோ₁ அங்கே₁ அங்கே₁ ப்ரா₁ணோ₁ அங்கே₁ அங்கே₁
TS 1.2.12.1 नामाग्ने॑ अङ्गि॑रो योऽस्यां॑ நாமாக்₃னே₁ அங்கிரோ₁ योऽस्य॑याम् நாமா₁ஸே₁ அங்கிரோ₁ योऽस्य॑	नामाग्ने॑ अङ्गि॑रो योऽस्यां॑ நாமாக்₃னே₁ அங்கிரோ₁ योऽस्य॑याम् நாமா₁ஸே₁ அங்கிரோ₁ योऽस्य॑
TS 7.4.19.1 अ॒ंबे॑ अ॒ंबाल्य॑बि॒के॑ அம்பே₃ அம்பா₃ல்யம்பி₃கே₁ अ॒ण॒म्बे॑ अ॒ण॒म्बा॑ल्य॒म्बि॑के॑ அண॒ம்பே₃ அண॒ம்பா₃ல்ய॒ம்பி₃கே₁	अ॒ंबे॑ अ॒ंबाल्य॑बि॒के॑ அம்பே₃ அம்பா₃ல்யம்பி₃கே₁ अ॒ण॒म्बे॑ अ॒ण॒म्बा॑ल्य॒म्बि॑के॑ அண॒ம்பே₃ அண॒ம்பா₃ல்ய॒ம்பி₃கே₁

2.9 Importance of Avagraha during recital:

The Avagraha stands for the letter ‘a’ in many places during recital.

When the Avagraha is missed out, the intended meaning becomes exactly **the opposite in many cases.**

Examples:

प्रपद्ये॑ लक्ष्मी॑र्मे॑ नश्यतां॑ त्वां॑ वृ॒णो

ப்ரபத்₃யே ஸலக்ஷ்மீர்மே நஸ்யதாந் த்வாம் வ்ருணே

ப்ரபத்₃யே ஸலக்ஷ்மீர்மே நஸ்யதாந் த்வாம் வ்ருணே

Here the word 'alakshmir me' which has got avagraha for 'a' means '**my daridram, lack of wealth or poverty**'. If 'a' sound of the avagraha is not recited properly we may end up meaning 'lakshmir me' '**my wealth,prosperity**'.

We may end up saying please **destroy/remove my wealth/prosperity** instead of saying **destroy/remove my poverty/lack of wealth/daridra**.

The same holds for Chamkam recital (example Anuvaham 3) where 'abhayam, anamitram, amrutam all have avagraha.

Not reciting the avagraha properly, may result in entirely opposite meaning.

2.10 Techniques to recite Avagraha

1. If an Avagraha follows a word or padam, the avagraha must be recited together with previous word and padam. In some schools, the rendering of Chamakam is made in sets of 6 or 8 words (of abheestas) ; if avagraham comes after a break of a set of 6 or 8 words, the avagraha is stressed as '**a**'. **This is a method of rendering only.**
Not all schools may follow this method.
2. If the Avagraha 'a' comes, the previous word 'aa',ae' 'O' is extended by the half maatra time scale to give the effect of the 'a' hanging in between.
3. If the Avagraha 'aa' comes, the previous word 'aa',ae' 'O' is extended by the one maatra time scale to give the effect of the 'aa' hanging in between.

4. Another method is you learn to say 'a' and 'aa' in a shorter form like you recite a visarga with half and one maatra respectively to get the same effect.
5. All students find it tough to this get right initially; with practice the flow becomes smooth.
6. Please donot recite the full 'a' or 'aa' with its full sound maatra when you come across an avagraha. It breaks the smooth flow of the recital. Avagraha in itself is a tool (as a sound form rather than an akshara) to render Mantraas/Slokas effectively.
7. Ultimately, **learning these from Guru** under his watchful guidance and advice **has no substitute.**

2.11 Variation in representation of Avagraha in Books

We have observed that, the way Avagraha is represented in Veda Books, is slightly different in their standards and we request readers to take note of these examples of variations. Kindly refer to your Guru for the style of rendering and how to include or exclude the avagraha effect on rendering.

Constituent Words/Padams	Representation 1	Varied Representation in some Schools if applicable
कर्त्ता + असि =	कर्त्ताऽसि	When 'a' follows 'A' generally all books mark following 'a' as avagraha as
கர்த்தா + அஸி =	கர்த்தாऽஸி	§. Generally there are No

കർത്താ + അസി =	കർത്താ_sസി	variations in representation.
भुवना + आविवेश पु४वना + आविवेष ഭുവനാ + അവിവേശ	भुवना_{ss}विवेश पु४वना_{ss}विवेष ഭുവനാ_{ss}വിവേശ	This is when 'A' follows a dheerga 'A' vowel Sound The Avagraha is represented as ss. There are no variations in Standard books
रुद्राय- आतताविने रुत्₃राय- अतताविने रुद्राय- अതताविने	रुद्राया-तताविने नमो रुत्₃राया- तताविने रुद्राया- विने Here vowel sound 'a' is followed by 'A' Some books represent the following 'A' ->	रुद्राया-_{ss}तताविने नमो रुत्₃राया- _{ss} तताविने रुद्राया- _{ss} तताविने (a dheergam) with an additional ss after

Rules 102-105 Lays down conditions for the single substitution not to take place. In all these conditions 'letter a' is exempt.

Rule 106 – says “in the Vedas, the long vowel may be optionally substituted as the single substitution as an exception to 102-105.

Comments: Some Schools therefore perform a Sandhi of 'a'+ 'A' as 'A' without Avagraha. Other Schools donot want to miss out representing the presence of a long vowel so to elongate rendering they indicate ऽऽ.

Notes:

The Convention followed in our compilations,, matches mostly with Representation 1 cloumn in the above table. Whereever source books indicate additional ऽऽ, we have marked an * (asterix) symbol with the avagraha.

But all Veda Schools never convert the Sandhi 'A'+a' as 'A' and never drop avagraha. If the avagraha is dropped, in the absence of 'a', the meaning intended of the vedic verse may drastically change to opposite meaning. Similarly 'A+A the avagraha is definitely retained. If one 'A' is used, the meaning of the words can be taken as if the underlying word is 'a'+ 'a', which distorts meaning again.

Constituent Words/Padams	Representation 1	Varied Representation in some Schools if applicable
एव + अस्मिन्	एवास्मिन्	एवाऽस्मिन्

ஏவ அஸ்மின்ன் ஸ்வ ஸ்மிந் The sandhi is of a+a	ஏவாஸ்மின் ஸ்வாஸ்மிந் The result in 'A'	ஏவாஸ்மின் ஸ்வாஸ்மிந் Some books represent an additional avagraha after 'A' letter which is an unique convention.
एव+एति(आ)+ प्याययति ஏவ+ஏதி(ஆ)+ப்யாயயதி ஸ்வ+ஸ்தி (ஸு)+ ப்யாயயதி	एवाऽऽप्याययति ஏவா-ஸ்ப்யாயயதி ஸ்வாஸ்ப்யாயயதி Avagraham is optional as per some schools but the 'A' (eti) is better represented through ஸ்	एवाऽऽप्याययति ஏவா-ஸ்ப்யாயயதி ஸ்வாஸ்ப்யாயயதி This is as per convention used in classical texts. Bhattacharya's book does not follow this convention.
पुरः - अनुवाक्यायाम् புர: --	पुरोऽनुवाक्यायां புரோஸனுவாக்யாயாம்	पुरोनुवाक्यायां புரோனுவாக்யாயாம்

அனுவாக்யாயாம் புரஃ - அநுவாக்யா யாம்	புரோஸநுவாக்யா யாம் 'a' should become avagraha after 'rO'	புரோநுவாக்யா யாம் many books represent without avagraham. Bhattarcharya's book always represents